ECONOMICUS

KPSS
A GRUBU
2027

İKTİSAT
SORU BANKASI

MAKRO İKTİSAT
VE
PARA-BANKA-KREDİ

DİLEK ERDOĞAN KURUMLU

TAMAMI ÇÖZÜMLÜ

Kitabın baskı tarihinden sonraki güncellemelere erişebilmek için QR kodu okutunuz.

Cilt 2

PEGEM AKADEMİ

Dilek ERDOĞAN KURUMLU

ECONOMICUS
TAMAMI ÇÖZÜMLÜ SORU BANKASI (Cilt 2)

ISBN 978-625-5442-11-6

Kitapta yer alan bölümlerin tüm sorumluluğu yazarına aittir.
© Pegem Akademi
Bu kitabın basım, yayım ve satış hakları Pegem Akademi Yay. Eğt. Dan. Hizm. Tic. AŞ'ye aittir. Anılan kuruluşun izni alınmadan kitabın tümü ya da bölümleri, kapak tasarımı; mekanik, elektronik, fotokopi, manyetik kayıt ya da başka yöntemlerle çoğaltılamaz, basılamaz ve dağıtılamaz. Bu kitap, T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı bandrolü ile satılmaktadır. Okuyucularımızın bandrolü olmayan kitaplar hakkında yayınevimize bilgi vermesini ve bandrolsüz yayınları satın almamasını diliyoruz.

17. Baskı: 2026, Ankara

Yayın-Proje: Pegem
Dizgi-Grafik Tasarım: Arzu Orhan Kaya
Kapak Tasarımı: Pegem

İletişim
Pegem Akademi: Shira Ticaret Merkezi, Macun Mahallesi 204 Cad.
No: 141/33, Yenimahalle/Ankara
Yayınevi: 0312 430 67 50
Dağıtım: 0312 434 54 24
Hazırlık Kursları: 0312 419 05 60
İnternet: www.pegem.net
E-ileti: yayinevi@pegem.net
WhatsApp Hattı: 0538 594 92 40

Baskı: Ankara Özgür Matbaacılık
1250. Cad. No: 25 Ostim Yenimahâlle/Ankara

Yayıncı Sertifika No: 51818
Matbaa Sertifika No: 46821

SUNU

Değerli uzman, denetmen ve müfettiş adaylarımız,

Soru bankamız Cilt 1 ve Cilt 2 olarak KPSS ve kurum sınavlarına yönelik tüm iktisat konularını kapsamaktadır. Yayınımız, her yıl gelen kurum ve KPSS soruları dikkate alınarak hazırlanmıştır. Konu anlatımlı kitaplarımızdaki video eğitimleriyle konular uygun sıralamada ilerlemekte ve konu sorularının arkasından karma sorular gelmektedir. Ayrıca tüm kitaplarımızın sonlarında sınavlara girmeden önce mutlaka bakılması gereken "ÖNEMLİ NOTLAR" yer almaktadır.

Bir konuya başlarken çözeceğiniz ilk testler temel düzeyde olacak, aynı konunun test sayısı arttıkça sorular zorlaşacaktır. Burada amaç önce KPSS ve kurum soru örneklerinden çözmeniz ve sonrasında da bu sorulardan türettiğimiz zor soruları da görmenizdir. Son dönemlerde gelen soru kalıpları basit sorular olduğu kadar zor sorular olduğunu da göstermektedir. Soruları doğru da yanlış da yapsanız çözümleri okumadan geçmeyiniz. Soru ezberlemek doğru değil, nedenleri ya da yanlışları sorgulamak önemlidir.

Biliyorsunuz ki zor yollar sabırla aşılır. Güzel olan hiçbir şeye kolay ulaşılmaz. Eğitim hayatınızın artık son noktasında yaşamınıza yön verecek sınavların sonundasınız. İnanın, pes etmeyin ve hakettiğiniz en güzel kurumlara yerleşin. Sizin için en büyük dileğim en iyi mevkilere kendi emeklerinizle gelmenizdir. Hepinize canı gönülden başarılar dilerim.

Dilek ERDOĞAN KURUMLU

Kitaba ilişkin sorularınızı yayinevi@pegem.net adresine e-posta yoluyla ya da
0538 594 92 40 numarasına WhatsApp üzerinden iletmeniz yeterli olacaktır.
Sorunuz en kısa sürede yayın ekibimiz tarafından cevapladırılacaktır.

İÇİNDEKİLER

BÖLÜM 1

MAKRO İKTİSAT

Makro İktisada Giriş 3
Basit Keynesyen Model ve Millî Geliri Belirleyen Faktörler 39
Denge Millî Gelir Düzeyinin Belirlenmesi ve Çarpan Analizi 82
Paranın Makro Ekonomideki Rolü 119
Paranın Makro Ekonomideki Rolü ve Para Politikasının Etkinliği 138
Parasal Aktarım Mekanizmaları 176
IS-LM Analizi 203
Toplam Talep - Toplam Arz Analizi 235
Açık Ekonomi (IS-LM-BP Analizi) 269
Enflasyon ve İşsizlik 310
Bütçe Açıkları ve Bütçe Politikası 350
Makro İktisat Karma Sorular 355

BÖLÜM 2

PARA-BANKA-KREDİ

Para Ekonomisine Giriş 496
Kaydi Para Yaratma Süreci ve Para Arzının Belirlenmesi 508
Merkez Bankası 540
Para Politikası Amaçları ve Araçları 554
Döviz Kurunun Belirlenmesine Yönelik Yaklaşımlar 567
Para Politikasının Yürütülmesinde Hedeflerin Kullanımı 573
Finansal Ekonomi 589
Para-Banka-Kredi Karma Sorular 638

Önemli Notlar 702
Kaynakça 745

Makro İktisada Giriş - 1

1. **1936'da yayınlanan** "Para, Faiz ve İstihdamın Genel Teorisi" **adlı eseriyle makro iktisadı bir bilim dalı hâline getiren iktisatçı aşağıdakilerden hangisidir?**

A) J. M. Keynes
B) A. Smith
C) D. Ricardo
D) M. Friedman
E) J. S. Mill

2. **Aşağıdakilerden hangisi Keynesyen yaklaşımda geçerli olan düşüncelerden biri <u>değildir</u>?**

A) Talep yanlıdır.
B) İstihdamı belirleyen, ücret ve fiyatlardır.
C) Ücret ve fiyatlar rijittir.
D) Eksik istihdam vardır.
E) Devlet müdahalesi şarttır.

3. **Aşağıdakilerden hangisi klasik yaklaşımda geçerli olan varsayımlardan biridir?**

A) Tüketim ve tasarruf harcanabilir gelir tarafından belirlenir.
B) Tarafsız maliye savunulur.
C) Para nötr değildir.
D) Her talep kendi arzını yaratır.
E) Dikotomi varsayımı geçersizdir.

4. **Aşağıdakilerden hangisi talep yanlı okullardan biri <u>değildir</u>?**

A) Alman Tarihçi Okulu
B) Post Keynesyenler
C) Ortodoks Keynescilik
D) Yeni Keynesyenler
E) Monetaristler

5. **Aşağıdakilerden hangisi monetarist yaklaşıma ait düşüncelerden biri <u>değildir</u>?**

A) Sıkı para politikası enflasyonla mücadelede esastır.
B) Sabit parasal artış kuralı geçerlidir.
C) Enflasyon her zaman her yerde parasal bir olgudur.
D) Emek arzı beklenen reel ücretin artan fonksiyonudur.
E) Ekonomiye müdahalede bulunulması istikrar açısından zorunludur.

6. **Aşağıdakilerden hangisi makro ekonomik amaçlardan biridir?**

A) Kaynak dağılımı
B) Arz
C) Fiyat
D) Fiyat istikrarı
E) Tüketici dengesi

17. Bir ülkede yıllık enflasyon oranının gerçeğe en yakın saptanmasını sağlayan endeks aşağıdakilerden hangisidir?

A) GSYİH deflatörü
B) ÜFE
C) TÜFE
D) Çekirdek enflasyon
E) TEFE

18. GSMH zımni deflatörü aşağıdakilerden hangisine eşittir?

A) (Nominal GSMH + Reel GSMH) · 100
B) (Nominal GSMH × Reel GSMH) · 100
C) (Nominal GSMH – Reel GSMH) + 100
D) (Nominal GSMH / Reel GSMH) · 100
E) (Nominal GSMH / Reel GSMH) + 100

19. GSYİH deflatörünün hesaplanmasında kullanılan endeks aşağıdakilerden hangisidir?

A) Sabit sepete dayalı endeks
B) Laspeyres fiyat endeksi
C) Paasche fiyat endeksi
D) Sıfır orana dayalı endeks
E) Tüketici fiyatları endeksi

20. Tüketici fiyatları endeksi için aşağıdakilerden hangisi <u>yanlıştır</u>?

A) Belirli bir dönemde ithal mallar dahil tüketicilerin satın aldıkları mal ve hizmet fiyatları göz önüne alınarak bulunan değerdir.
B) Ağırlık olarak her bir mal için baz yılında yapılan harcama esas alınır.
C) Temel yıl için saptanan mal sepeti esas alınarak her yıl fiyat değişmelerinin bu sepet üzerinden izlenmesi esasına dayanır.
D) Tüketici fiyatları endeksi hesaplanırken Laspeyres fiyat endeksi kullanılır.
E) Ekonomide üretilen tüm mal ve hizmetler göz önüne alınırken sabit sepete dayalı olarak hesaplamalar yapılır.

1. **Meltzer Etkisi:** Tahvil fiyatları ile faiz oranı arasındaki ters yönlü ilişkiyi ifade eder. Faiz oranları yükseldiğinde tahvil fiyatları ve servet azalır. Faiz oranları düştüğünde ise bu azalmalar ortadan kalkar, hepsi eski düzeyine geri gelir.

   Peacock - Wiseman Sıçrama Tezi: Olağanüstü dönemlerde kamu harcamalarında sıçrama olmasıdır. Buna göre olağanüstü dönemlerde artan vergi yüküne karşılık kamu harcamaları artırılmakta fakat olağanüstü dönem sona erdiğinde kamu harcamalarındaki artışın devam ettiği gözlemlenmektedir.

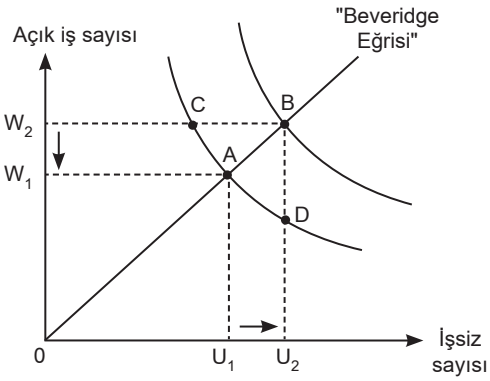
   İşsizlik Histerezisi: Histerezis, değişimi başlatan neden ortadan kalksa bile değişimin etkisinin sürmesi demektir. İşsizlik histerezisinde, kriz dönemlerinde doğal işsizlik oranı artmakta fakat uzun işsizlik dönemleri boyunca bu oran tekrar düşmemektedir.

   Nispi Gelir Hipotezi: Tüketim harcamalarının göreli gelire bağlı olduğunu düşünen hipotezdir. Buna göre insanlar bir şokla karşılaştıklarında önce tüketimlerini azaltmak yerine tasarruflarını azaltarak önceki tüketim seviyelerinde kalmak isterler. Yani gelir arttığında tüketim harcamaları hızla artar fakat gelir azaldığında tüketim harcamaları aynı hızla azalmaz.

   Dolayısıyla **nispi gelir hipotezi**, **işsizlik histerezisi**, **Peacock - Wiseman sıçrama tezinde**, değişimi başlatan nedenler ortadan kalksa bile değişimlerin etkisinin sürmesi şeklinde **benzer** bir ilişki vardır.

   Cevap A

2. Açık işlerle işsizlik arasındaki ters yönlü ilişkiyi ortaya koyan eğri "**Beveridge Eğrisi**"dir.

   Beveridge eğrisi üzerinde "A ve B"; açık işlerle işsizlik birbirine eşittir **(Tam istihdam).**

   Beveridge eğrisi üstünde (solunda) "C"; ekonomide genişleme vardır; açık iş sayısı çok, **işsiz sayısı azdır.**

   Beveridge eğrisi altında (sağında) "D"; ekonomide daralma vardır; açık iş sayısı az, **işsizlik sayısı çoktur.**

   Cevap B

Çalışmak isteyip iş bulma ümidini kestiği için iş aramaktan vazgeçen kişiler, kurumsal olmayan nüfusun "İşgücü dışında olanlar" kısmında yer alır ve işsizlik hesaplamalarına dahil edilmezler. Bu da resmî işsizlik oranını düşük gösterir.

İş arayıp iş bulamayan yeni mezunlar, işsizlik oranı hesaplamasında dikkate alınırlar. Bu da işsizlik oranının düşük görünmesine neden olmaz.

Dolayısıyla işsizlik haddinin resmî verilerin yansıttığından daha büyük olmasına neden olan sebepler yarı zamanlı çalışanlar ve çalışmak isteyip iş bulma ümidini kestiği için iş aramaktan vazgeçenlerdir. İş arayıp iş bulamayan yeni mezunlar bu kategoride yer almaz.

Cevap A

19. **Yeni Klasik iktisatçılara göre** iktisadi ajanların rasyonel beklentilere ve para politikası hakkında doğru bilgiye sahip olmaları durumunda, **Phillips eğrisi hem kısa hem de uzun dönemde doğal işsizlik oranında dik bir doğru olur**.

Cevap E

20. **Kısa dönemde beklenen enflasyon oranı gerçekleşirse** enflasyonla işsizlik arasında değiş-tokuş olmaz.

Uzun dönemde beklenmeyen enflasyon durumu söz konusu olmadığı için beklenen enflasyon oranı gerçekleşirse Phillips eğrisi dikey olacak ve enflasyonla işsizlik ilişkisi olmayacaktır.

Doğal işsizlik oranı görüşüne göre enflasyonla işsizlik arasında değiş-tokuş sadece **kısa dönemde ve beklenmeyen enflasyon oranının** gerçekleşmesi durumunda söz konusu olacaktır.

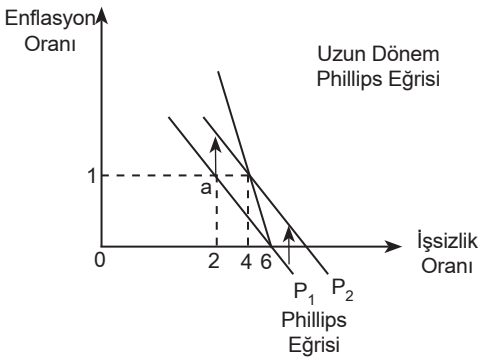
Cevap D

21. Phillips eğrisi nominal ücret artışı ve işsizlik oranı arasındaki ilişkiyi gösteren istatistik çalışmayla elde edilmiştir. Daha sonra eğri, enflasyon ve işsizlik arasındaki ilişki için kullanılır olmuştur. Keynesçi yaklaşım açısından Phillips eğrisi negatif eğimlidir. Bunun anlamı enflasyonist, genişlemeci politikaların işsizliği azaltıp başarılı olmasıdır. Bu yaklaşıma göre işsizlik ve enflasyon arasında politika yapanların tercih yapma imkânı vardır.

Daha sonra beklentileri ekleyip Phillips eğrisini geliştiren iktisatçı **M. Friedman**'dır. Friedman'ın **"Uyumlu beklentiler"** yaklaşımına göre beklenti cari ve geçmiş dönemlerin ortalamasına göre oluşturulur. Bu yaklaşıma göre Phillips eğrisi kısa dönemde negatif eğimlidir ancak uzun dönemde düşeydir. Kısa dönemde başarılı olan genişlemeci politikalar uzun dönemde enflasyon beklentisini de arttırdığı için eğriyi yukarı kaydırmakta ve daha yüksek bir enflasyonda eski işsizlik oranına geri dönülmektedir.

Rasyonel beklentiler yaklaşımına göre uzun dönemde düşey olan Phillips eğrisi kısa dönemde beklentilerin gerçekleşip gerçekleşmemesine bağlı olarak negatif eğimli veya düşey olabilir.

Yeni-Keynesçilere göre Phillips eğrisi her iki dönemde de negatif eğimli iken uzun dönemde biraz daha diktir. Bunun nedeni ise rasyonel beklentileri kabul eden bu yaklaşıma göre enflasyonist beklentilerin Phillips eğrisini daha az sola kaydırmasıdır.

Yukarıdaki şekilde Phillips eğrisi önce P_1 durumundadır. Buna göre işsizlik düzeyi **%6** ve işsizlik sıfırdır. Uygulanan genişletici politika ile eğri üzerinde a noktasına gelinerek işsizlik **%2**'ye getirilmiş ancak bunun maliyeti olarak enflasyon oranı **%1**